

Comentariul operei Amurgul gandurilor scrisa de Emil Cioran - a doua parte

Asocierile bizare caracterizeaza tehnica filozofului, a carui specialitate, de esenta romantica deci contrastanta este formula oximoronica Tensiunea creata prin manuirea nonsalanta a acestei figuri rare care este oximoronul ne recomanda din plin specificul cioranian: "...omul este o ruina invincibila.

Cine i-o fi turnat atat entuziasm in deceptii?". Este, evident, un autoportret al atentului moralist care a devenit mizantrop incurabil. Unui asemenea ganditor ii este cel mai aproape arsenalul liric, cu marile sale categorii, ele insele poeme in embrion: melancolia suferinta tristetea nefericirea, plictiseala frumusetea maladiva iubirea ca exorcism in general, toate aceste ipostaze ale fiintei apar supradimensionate, exacerbate, caci starea predilecta este aceea de hybris, de exces covarsitor, generator de vertij.

Regimul care justifica ramanerea in viata amanand sinuciderea ca fiind o solutie oricand la indemana este intensitatea trairilor, pana si situatiile-limita ale speciei umane, patologicul, agonia sunt comparabile cu frenezia intr-un mod, desigur, paradoxal, cum este mai totul la Cioran. Un laitmotiv al creatiei este memorabil sintetizat in expresia "... a avea verva in agonie".

Autorul are in vedere un tur de fata fiind atras irezistibil de fenomenele atipice, dificile, ilariante. A nu abdica de la imperativul "vervei", a carei calitate, cum vedem, trebuie sa fie omniprezenta, reprezinta elementul simptomatic pentru viziunea dionisiaca a cartii.

Pana la sfarsitul carierei, cugetatorul nu si-a tradat o clipa optiunea pentru extatic, frenetic, febril, regasindu-se in orizontul vital propus de eroul lui Friederich Nietzsche in "Asa grait-a Zarathustra". Nu numai la nivelul ideatic este posibila raportarea la filozoful german, ci si la acela al expresivitatii: forma aforistica din "Amurgul gandurilor" detine prestigiul unui precedent ilustru. Nietzsche a sustinut mereu ca adevarurile nu trebuie dovedite, ci afirmate. Sub presiunea concentrarii discursului, percutanta si tensiunea cresc in aceeasi masura in care motivul abordat este mai delicat. De aici rezulta in mare parte, farmecul crispat al scriiturii cioraniene, cu mirobolantele ei jerbe stilistice.